

oo

!!

همایش ملی مدیریت بحران آب

The National Conference on Water Crisis Management

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت ، اسفندماه ۱۳۸۸

||oo

فقرزدایی معیشتی در سطح محلی و ملی با کاهش هزینه های آب مصرفی، استفاده بهینه از منابع تولید بهتر و بیشتر در نتیجه درآمد بالاتر برای تامین معاش، ضرورت بهره وری موثر بر همه واجب و مسوولیت این کار بزرگ بر عهده تک تک افراد جامعه است.

طبق آمار جهاد کشاورزی در ازاء کل تولیدات کشاورزی ۶۵ میلیون تن ۸۵ میلیارد متر مکعب آب مصرف می کنیم و در حال حاضر از هر مترمکعب آب مصرفی در بخش کشاورزی ایران ۷۰۰ گرم محصول به دست می آید که استاندارد جهانی ۳ کیلو گرم در ازاء هر متر مکعب آب مصرفی می باشد (احسانی و خالدی ۱۳۸۲).

محدودیت منابع آبی یکی از مهمترین موانع توسعه بخش کشاورزی به عنوان بستر اصلی نیل به خودکفایی مواد غذایی بوده است. قرن حاضر را قرن آب نامیده اند و بحران آب تا حدی جدی است که سازمان ملل در روز جهانی آب سال ۲۰۰۵ را شروع یک دهه جدید بین المللی در بخش آب عنوان و سالهای ۲۰۰۵ و ۲۰۱۵ را به عنوان دهه آب با شعار آب برای زندگی نامیده است (سادات میری ۱۳۸۲).

عواقب اقتصادی خشکسالی و تاثیر آن بر کشاورزی

- کاهش آب و در پی آن کاهش تولید، کاهش کیفیت محصول، افزایش هزینه آبیاری و همه این موارد ذکر شده موجب کاهش در درآمد زارعین و ایجاد فقر روستایی می گردد
- کاهش تولید ناشی از خشکسالی موجب کاهش عرضه محصولات و در نتیجه افزایش قیمت مواد غذایی می گردد.
- کاهش درآمد زارعین موجب کاهش انگیزه کار بر سر مزرعه شده و مهاجرت از روستا به شهر دنبال دارد.
- فقر ایجاد شده به دلیل خشکسالی در سطح روستا باعث استفاده بیش از حد منابع میگردد که این می تواند برای کشاورزی بسیار وخیم باشد.
- افزایش واردات محصولات کشاورزی و خارج شدن ارز از کشور

!!

!!

همایش ملی مدیریت بحران آب

The National Conference on Water Crisis Management

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، اسفندماه ۱۳۸۸

نتیجه گیری

رسیدن به توسعه به خصوص اولویت دادن به توسعه روستایی امکان پذیر است. زمانی روستاییان مشغول کشاورزی هستند آب و آبیاری مهمترین عامل برای برای کاهش فقر، افزایش درآمد و ایجاد مشاغل می تواند مورد بررسی قرار گیرد. مدیریت درازمدت منابع آب نیازمند استفاده اقتصادی از آن است. لذا سرمایه گذاری در منابع آب و با توجه به شرایط اقلیمی و اجتماعی کشور انجام گیرد. و هر نوع توسعه کشاورزی و صنعتی که آسیب کمتری به منابع محدود آب وارد سازد . و از تخریب جنگلها و مراتع جلوگیری می کند باید معمول گردد. بطوریکه محور بحث بایستی کمبود آب و راهبردهای مدیریت یکپارچه آب در هر منطقه با توجه به شرایط موجود باشد. و در رسیدن به افزایش بهره وری به سرمایه گذاری ذی نفعان فراهم و تسهیل نمود.

پیشنهادات

- تهیه برنامه همه جانبه و بلندمدت برای روبرویی با تغییرات آب و هوایی
- ایجاد تسهیلات و امکانات برای جوامع محلی جهت مقابله با آثار خشکسالی
- بهینه سازی روشهای آبیاری و افزایش کارایی مصرف آب در اراضی زراعی از طریق:
اصلاح الگوی کشت محصولات زراعی، انتخاب ارقام پر محصول و با کارایی مصرف آب بالا و ترویج کشت آنها، استفاده و ترویج مدیریت تلفیقی آب و کود شیمیایی، بررسی تعیین ابعاد مناسب مزرعه به منظور بهبود راندمان آبیاری، تسریع در اجرای طرحهای یکپارچه سازی اراضی، ترویج استفاده از روشهای نوین آبیاری مناسب، استفاده از سیستمهای آبیاری زیرزمینی و روشهای آبیاری زیر سطحی با حذف تبخیر از خاک

||

!!

oo

!!

همایش ملی مدیریت بحران آب

The National Conference on Water Crisis Management

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، اسفندماه ۱۳۸۸

||oo

- اجرای طرح‌های تغذیه مصنوعی و کنترل سیلاب و حفظ و مرمت طرح‌های تغذیه مصنوعی موجود
- بالا بردن سطح آگاهی مردم در زمینه بهبود الگوی مصرف آب و دیگر منابع زیست محیطی
- آموزش همگانی و فرهنگ سازمانی در تقلیل مصارف زائد و صرفه جویی

منابع

- احسانی، م. خالدي، ه. (۱۳۸۲) شناخت و ارتقای بهره وری آب به منظور تامین امنیت آبی و سازمان مدیریت منابع آب. (۱۳۸۱) وضعیت منابع آب در ایران. اداره آمار و اطلاعات
- سادات میرئی، م. فرشعی، ع. (۱۳۸۲) چگونگی مصرف و بهره وری آب در بخش کشاورزی. مجموعه مقالات اولین همایش بررسی مشکلات شبکه های آبیاری و زهکشی و مصرف بهینه آب کشاورزی

- مرکز مدارک علمی (۱۳۸۳). قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۸۴-۱۳۸۸: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
- نوری اسفندیاری، ا. سهرابی، ا. عرب، و. (۱۳۸۷). سیستم مدیریت خشکسالی. فصلنامه مدیریت آب. شماره یک: صص ۹۱-۱۱۱

Bouwer, I (۲۰۰۰). Honger Basic: International facts on hunger poverty. [online] available on: www.bread.org/hungerbasics/international.htm
- FAO. (۲۰۰۳a). world water resource. [online] available on: www.fao.org/docuent/show

!

!!

oo

!!

همایش ملی مدیریت بحران آب

The National Conference on Water Crisis Management

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت، اسفندماه ۱۳۸۸

!!oo

- FAO.(۲۰۰۳). Improving Irrigation Technology. [on line] available on:

www.fao.org/magazine/۰۳۰۳ sp۳ .htm

-Fahlbusch, H.۲۰۰۱. Historical dams. International commission on Irrigation and Drainage (ICID), New Dehli, India

-Miller, G. T.(۲۰۰۱). Enviromental Sciekce working with the earth, ed. Jack carey. Pp ۵۴۷

!!

!!